

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre . . . 8 korona
Félévre . . . . 4 korona
Negyedévre . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Linhart György nyugalomba vonult.

A magyaróvári gazdasági akadémia érdemes tanára, Linhart György nyugalomba vonult harminkekétvi adós munka után. Életrajzi adatait a következőkbe adjuk.

Linhart György Budapesten, 1844-ben született. Középiskolai tanulmányait elvégezve egy évig Albrecht főherceg béklyei uradalmában gyakornokoskodott s így iratkozott be a magyaróvári *csász. és kir. felsőbb gazdasági tanintézetre*, melynek végbizonyítványával ismét a béklyei uradalomba tért vissza, mint adjunktus. 1½ év múlva tanulmányait kiszélesítendő, a hallei egyetem fakultásának híres igazgatója, Kühn mellett munkálkodott.

Halleből Linhart 1869-ben Oroszországba ment, mint *Helena Pfolovna* orosz nagyhercegnő tiszttartója. Innét hívta meg és nevezte ki 1874-ben *Masch dr.*, a gazdasági akadémia igazgatója az akadémia rendes tanárává és mint ki-nevezett tanár a külföldön gyarapította még egyideig botanikai tudását *De Bary*, a strassburgi egyetem nagynevű tanára laboratóriumában. Linhart főleg a *mikológia*

(gombaismeret) terén fejtett ki kiváló munkálkodást. „*Magyarország gombái*” (Funga hungarici) címmel 5

sorozat (centuri) magyar gombát adott ki és írt le magyar, latin és német nyelven. E sok új fajt tartalmazó munkája M. Óvárott 1882—1887 között jelent meg, gazdagon illusztrálva. Nagy kár, hogy e szép, sok fáradságot igénylő és anyagi áldozatokkal járó munkája nem folytatódott. Egyéb, külön megjelent munkái szintén számos közérdekű gazdasági tárgyat karoltak fel.

1897-ben *Darányi* megbízásából tanulmányozta a külföldi felsőbb gazd. oktatásügyet, tapasztalatait és eszméit „*A magyarorsz. felsőbb gazdasági tanügy szervezése*” című jelentésében (Bpest, 1898.) írva meg. Linhart szép, értékes kiállítással jelent meg az 1896-iki ezredéves kiállításon, a párisi világkiállításon és legutóbb a pozsonyi mezőgazd. kiállításon.

Vezette a M. kir. vetőmagvizsgáló, növényélet és kórtani

állomást, melynek kebelében a növényélet és kórtani osztályt ő szervezte és szép hírre emelte.

Linhart György nyugalomba vonult.

Jobb és megbizhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 32 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében
BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utcza 33. sz. — IV., Kossuth Lajos-utcza 4. sz. kaphat.

A magyar szóért.

Végre a magyar birói kar legfelsőbb helyéről, a Kuriától hallottuk mult héten az intelmet, hogy a birói kar törekedjék a helyes magyarságra. Szép magyar nyelvünket teljesen kicsavarták zamatjából, alakjából a régi módi, németből átvedlett kifejezések. Hasztalan panaszkodtunk ellene, a szokás hatalmába kerítette bíráinkat. Ugy összetörték a hivatalos iratokban a magyar nyelvet, hogy az teljesen neveltséges volt. Ezek orvoslására tett érdekes kijelentést a Kuriai másodelnöke, *Oberschall Adolf*.

Ugyanis mult héten a kir. Kurián teljes ülés volt *Oberschall Adolf* másodelnök elnöklése mellett. Az elnök mindenekelőtt tudatta, hogy az igazságügyi ügyvivő teljes elismerését nyilvánította a Kuria tavalyi működéséért. Ezután a mult teljes ülés óta beállott személyváltozásokról tettek jelentést, majd a Kuriához ujonnan kinevezett kisegítő bírák: *Vörösmarty János* és *Dérich László* letették a hivatali esküt.

Az elnök melegen üdvözölte az új bírákat és lelükre kötötte, hogy a jelenlegi nehéz és rendkívül kényes viszonyok között *óvják meg mindenkor birói függetlenségüket*. Végül az elnök felkérte a bírákat, hogy ítéleteikben lehetőleg kerüljék el a szenvedő ige-alakot. Vanuk ítéletek, amelyeknek minden második sorában ismétlődik a *tatik, tetik*, ami nemcsak rosszul hangzik, *de magyartalan is*.

Most aztán a magyar birói kartól függ, hogy bájerős, szépcsengésű magyar nyelvünket az igazi tiszta alakjában használják a törvénykezésnél. Hisszük, reméljük a legjobbat a derék birói kartól.

P. T.

Kossuth-gyászünnep.

Kossuth Lajos halálának évfordulóját az idén is méltó módon ünnepelték meg országszerte. Különösen a fővárosban nyilvánult meg óriási arányokban a kegyelet érzése. Templomban és temetőben folyt le az ünnepség nagyrésze. Kora reggel megkezdődött a zarándoklás a nagy halott sirjához, amelyet elborítottak a kegyelet virágai. Az utcákon mindenféle fekete lobogót lengetett a szél s az időjárás is illő volt a komor naphoz, sirt az ég csaknem egész nap. Méltóságos volt az ünnepség délutáni része is: a gyásztor, amelyet az ellenzéki képviselők ültek.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Méhészek gyűlése.

Az Országos Méhészeti Egyesület igazg.-választmányára *Zichy Aladár* gr. elnöklete alatt ülést tartott, amelyen *Szilassy Zoltán* elnökhelyettes jelentést tett a tagsági ügyekről s bejelentette, hogy jelenleg 2783 tag van és hogy sikerült az egyesület összes adósságaiból 12,788 koronát törleszteni. Az egyesület tényleges vagyona 6758 korona. A választmány jóváhagyta a méz és méhészeti eszközök eladására vonatkozólag a Magyar Gazdák Vásáresarnok Ellátó Szövetkezetével kötött egyezséget. Beható vita tárgyát képezték *Pomehács Samu* és *Holusa Henrik* indítványára a méheknek ragályos betegségek ellen való biztosítása tárgyában és a méhek etetéséhez szükséges adómentes cukor beszerzésére vonatkozólag. E kérdések előkészítésére *Rodiczky Jenő* dr. elnöklete alatt bizottságot küldöttek ki. Elhatározták továbbá, hogy az egyesület részt vesz a pécsi kiállításon s ott méhészgyűlést rendez. A folyó évi közgyűlés május hóban lesz.

Hogy áll a vetés?

A földmivelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések ezeket mondják a vetésről és a mezőgazdasági helyzetről:

A márciusi szeles és havas időjárás nemesak a vetés bokrosodását hátráltatja, amely ritka helyen következett be ősz utóján, de lassítja a vetés munkáját, mely a március első harmadában több napon át tartott enyhe, tavaszias időjárásakor megindult. A februárban megkezdett szántás és vetés az ország nagyobb részében és főképp a sik vidékeken jelentékeny mértékben előhaladott. Az idő javulása következtében remélhető, hogy a szántás és vetés főmunkája a kívánalmaknak megfelelőleg idejében befejezhető. A kerti és szőlőmunkálat is megindult, sőt némely helyen jól előre is haladt. Az őszi vetés tehát csekély kivétellel, országos átlagban számítva kielégítő. A repcevetés is jobban telet, mint az utóbbi években. Országos átlagban a repcevetés közepesnek jelezhető. Remélni lehet, hogy a repce kedvező fejlődését továbbra is megtarthatja. A korán elvetett tavaszi vetés már csirázásban van és néhol kell is. A jószág teletése a lefolyt télen, az egyetlen Tisza vidékét kivéve, ahol a mult évben a takarmánytermés ismét rossz volt, kedvező körülmények között történt. A Tisza vidékén és főképp Csongrád és Jász-Nagykun-Szolnokmegyékben a takarmányhiányt jóformán minden gazda érzi. Az ország más vidékein ritka eset az idén, hogy valahol takarmányhiányról panaszt lehetne hallani. A szőlők, amennyire ez idő szerint konstatálható, kielégítően teleltek át. Ugyanez mondható a gyümölcsfákról. Sajnos, némely helyen a hernyófészkek miatt meg lehetős nagy az aggodalom.

A magyar nemzeti küzdelmet úgy szolgáljuk igazán, hogy ha terjesztjük szellemi harcunkat, a „Független Ujság“-ot. Kérjen mutatványszámot.

Gazdasági cselédek szolgálati korpótléka a zombolyai uradalomban.

Csekonics Endre gr. a szolgálatában álló törekvő és hűséges éves gazdasági cselédek megjutalmazása céljából zombolyai uradalomban meghonosította az ötödéves korpótléket. Ennek értelmében a következő esztendő kezdetétől számítva minden éves gazdasági cseléd egyfolytában eltöltött 5 évi becsületes szolgálat után 1 hektoliter buza és 10 K. készpénz bérfelemelésben részesül. Ezenfelül intézkedett arra nézve is, hogy minden cseléd, kinek négy-nél több gyermeke van, az ezen létszámot meghaladó gyermek után 50 liter buzapótléket kapjon.

Részünkéről örömmel üdvözöljük a zombolyai uradalomban meghonosított ezen humánus intézkedést, melyet ez évben már több uradalom is behozott, mert egyedül ezen módot tartjuk helyesnek arra, hogy a gazdasági cseléd ösztönözve legyen szolgálati helyén minél huzamosabb időt törekvéssel és becsülettel eltölteni.

Népitélet egy katona fölött.

Még március 15-én történt, hogy egy külvárosi tánchelyen Farkas István szegedi parasztleány tancs-nőjét át akarta kérni Palotás István munkáslegény. A leány nem ment, amiért Palotás megfenyegette Farkast. Az esetet a kikosarozott legény elbeszélte a bátyjának, Palotás Jánosnak, aki a báró Fejérváry Gézáról elnevezett cs. és kir. 46. gyalogezredben szolgál. A baka elhatározta, hogy bosszút áll az öcsése miatt. 18-án délután a vasuti töltés mellett lévő tér-ézen közel háromezer alsóvárosi parasztleány, legény és asszony gyülekezett, hogy résztvegyen a szokásos bőjti „cicázó-játékban”. Ott volt a két Palotás is. Amint Farkas meglátta Palotás Istvánt, hozzálépett és mentegetőzött a multkori kikosarozás miatt. Erre emez előkapott egy ólmos kancsukát, amelyet a katona lopott a kaszárnyából és úgy fejbe vágta ellenfelét, hogy az eszméletlenül, vérző fejjel bukott le. A megtámadottnak segítségére sietett Pántlikás Inre, akit ekkor a baka bajonettjával oldalba szurt. A szemtanúk ökleiket emelgették, a katona pedig hetykén kiáltotta:

— Szeretném látni, ki üti meg a császár emberét!

Ebben a pereben nekifordult az imént még békésen játszó nép és ilyen kiáltások hallatszottak:

— Agyon kell ütni az osztrák katonát.

A baka megijedt és eszeveszetten futott a vasuti pályomás felé. Az egész nép utána rohant és addig üldözték, amíg a Szeged állomás mellett egy szük

utcában el nem fogták. Ekkor botokkal, kövekkel, késekkel támadtak rá és félholtra verték. Az eset hírére a 42. gyalogezred egy százada Kouff Róbert százados vezetésével kivonult. A tömeg még akkor sem oszlott szét és ki akarta ragadni az összetört katonát bajtársai kezéből, miközben szidalmazta a katonákat. A fölháborodott tömeg csak akkor oszlott el, amikor a százados fölhívására lövésre álltak föl a katonák.

A rendőrségre több mint nyolevan tanut hivattak be, akik bizonyítják, hogy a baj okozója az izgága baka volt.

Kiegészítés Szerbiával.

A magyar-osztrák és szerb delegátusok pénteki ülésén a kereskedelmi ügyek rendezését illetőleg Szerbiával megállapodás jött létre, amely hétfőn életbe lépett. A megállapodás a kölcsönös legnagyobb kedvezményes eljárást tartalmazza; a március 1-ig a szerb határhoz érkezett magyar és osztrák áruk a régi szerződéses tételek szerint kezeltek; a szerbiai baromfi és hus szabadon be- és átvihető; a szerb marhabehozatal fertőzetlen vidékekről esetről-esetre előzetes bejelentés mellett fog engedélyeztetni.

Ez az ideiglenes szerződés. A végleges szerződés megkötése iránti tárgyalások hétfőn kezdődnek meg és itt már előre is jeleznünk kell ama álláspontunkat, hogy a magyar és az osztrák állattenyésztés érdekei e szerződésben kellőképpen megóvassanak. Vagyis, hogy melőztessék Szerbiával szemben bármiféle állategészségügyi komenció megkötése. Mert a közös érdek, hogy állattenyésztésünk már a szerződésből kifolyólag is a leghatályosabb eszközökkel megvédelmeztessék a szerb járvány behurcolása ellen és ezt csakis az ideiglenes megállapodás ama kikötése érvényesítheti, hogy az élő állatbehozatal, a szerb állategészségügyi körülményekhez képest, esetről-esetre engedélyeztetik. Ez a helyes megállapodás, de az ellen már előre is tiltakoznunk kell, hogy esetleg a mi állattenyésztési érdekeinknek meg nem felelő szerződés kötésével fajt a complaint elé állítsunk. Az ilyen szerződést semmiféle jövőbeli parlament nem fogná szentesíteni.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja

a „Független Ujság“ kiadóhivatala.

(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK 2½-től 12 lóerőig, BENZINMOTOROK, SZALMAPRÉSEK gőzhajtásra, ARATÓGÉPEK és egyéb MEZŐ-GAZDASÁGI GÉPEK legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynökségénél
BUDAPEST, V. ker., Váci-körut 32. szám.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Mailáth József gróf előadása. Mailáth József gróf a sárospataki állami tanítóképző intézetben a hitelszövetkezetekről s az ezekkel összefüggő kérdésekről f. évi március—május hónapban sorozatos előadásokat rendeztet. Az első, megnyitó előadást folyó hó 3-án maga gr. Mailáth tartotta meg, akit megérkezésekor az intézet tanácstermében Hódossy Béla igazgató üdvözölt, kívánva, hogy a magyar nemzet és a magyar nép jólétének az a munkásszeretete, mely őt a tanítóképző-intézetbe vezérelte, teremjen áldásos gyümölcsöket. Mailáth József gróf az üdvözlő szavakra hosszabban válaszolt. Szívesen jött — úgy mond — az előadások megnyitására, mert abban a véleményben van, hogy — bár ő itt politizálni nem akar — az a legszebb politika, ha mindenki tudja, hogy mi a kötelessége és mindenki teljesíti azt a munkát, amelyre hivatott. — A megnyitó előadás az intézet zenetermében a képezős növendékek és a főiskola jogi s teológiai akadémiájának szép számmal egybegyűlt hallgatói előtt tartatott meg. Megjelentek a képzőintézet tanárai is, valamint a főiskolai s akadémiai tanárok majdnem teljes számmal. A gróf rendkívül tartalmas előadásban mutatott rá a munka becsére, arra a szép, de nehéz feladatra, mely a leendő lelkészekre és tanítókra vár. Kiemelte, hogy milyen lélekemelő az, ha másokért munkálkodhatunk s a boldogulásban embertársainknak segítségére lehetünk. Az így teljesített kötelesség nyomában ritkán jár jutalom, sőt sokszor elismerés sem. De mindezeknél többet ér a becsületesen végzett munka öntudata. Az az igazi magyar népnevelés, mely a népet nemcsak szellemi téren akarja előbbre juttatni, de anyagi tekintetben is erőssé, hatalmassá tenni törekszik. Abból a sokféle ágazó és sokoldalú munkásságból, mely a magyar társadalom jobbaira vár, népszerű előadásban vázolta a hitelszövetkezetek jelentőségét és fontosságát. Ismertette egyrészt a hitelkétszázra való nevelésének nemzetgazdasági szempontból szükséges voltát. Gazdag élettapasztalatából merített találó példákkal világosította fel ezenkívül a hitelszövetkezetek szervezése körüli eljárás módzatait s a felmerülő nehézségeket. Majd bőséges és tanulságos statisztikai adatokkal igazolta a hitelszövetkezetek munkássága révén eddig is elért s a

jövőre még nagyobb reménnyel kecsegtető eredményeket. A megnyitó előadás után Blasek Jenő, a központi hitelszövetkezet ellenőre, mint előadó ismertette az előadások tervezetét. Ezekben nem annyira elméletet akar nyújtani, mint inkább a hitelszövetkezetek körül teljesítendő munkálatok gyakorlati megismertetésére törekszik. Részletesen ismertette az 1898. évi XXIII. t.-cikket és a hitelszövetkezeti alapszabályokat, melyeknek egyes szakaszaira vonatkozólag ismét Mailáth gróf adott tüzetes felvilágosításokat. Az alapszabályok egyrészének ismertetése a következő előadásokra maradt. Az előadás után Hódossy Béla igazgató mondott az intézet és a hallgatóság nevében gróf Mailáth Józsefnek meleg köszönetet.

A Balatoni Szövetség és a szövetkezés. A Balatoni Szövetség az elmúlt héten választmányi ülést tartott. Az értekezlet behatóan foglalkozott azokkal a kérdésekkel, amelyek a Balaton fürdőéletének fejlesztésével vannak összefüggésben. Meleg érdeklődéssel fogadták Cséplő Ernőnek, lapunk munkatársának előadását, amelyben azokat a teendőket vázolta, mi uton-módon lehetne közremunkálkodni, hogy a Balatont felkereső üdulőket közelebb hozzuk a néphez, mint termelőhöz. Nézete szerint erre a célra első sorban fogyasztó és értékesítő szövetkezetek volnának alakítandók, amelyekben a kényesebb izlésű városi lakosság megkapná ugyanazokat a kifogástalan minőségű árukat, amihez hozzá van szokva. De arra is alkalmasak ezek a szövetkezetek, hogy a termelőnek bizonyos terményeit tisztességes áron értékesítsék. Végeredményként az volna megvalósítandó, hogy a Balatont felkereső városi lakosságnak ne kerüljön többé a Balaton mellett való időzés, mint a városi tartózkodás. Ehhez azonban a Balatoni Szövetség részéről kívánatos a nem lankadó munkakedv és a fokozott tevékenység. Meg vagyunk róla győződve, hogy a Balatoni Szövetség nem is fog késni és buzgósággal, körültekintéssel fogja megindítani a jóra irányuló szövetkezeti szervezkedést. Kettős célt ért el vele. Elégedettebbé teszi a nagy víz körül lakó népet, de azzá a Balatont felkereső városi közönséget is. Ma még mindkét részből sok a panaszszó. Hogy ez megmássítsák, ez legyen a Balatoni Szövetség legfőbb törekvése.

Szövetkezetek üldözése. Szászországban, mint mindenütt, a kereskedők valóságos egyesületet alkottak a szövetkezetek ellen és addig kizárták a városi tanácsot, mignem az eltiltotta a városi alkalmazottaknak a szövetkezetbe való belépést, azzal a meg-

Gazdasági-, főzelék- és virágmag

beszerezhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeté-nél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

➡ Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. ➡

okolással, hogy akik a város polgáraitól kapnak kenyeret nem szabad, hogy más polgárokét, névszerint a kereskedőket, elvegyék, vagy legalább azoknak teherviselési képességét csökkentsék. A tanács elég gyenge volt belemenni ebbe a képtelen megokolásba és a városi alkalmazottakat csakugyan eltiltotta a szövetkezéstől. E sikerre vérszemet kaptak a szatócsok és követelték most már a községi tanítóknak hasonló korlátozását is. Ezek azonban sarkukra állottak és megfölebbezték a dolgot a közgyűléshez, ahol beható vita után teljes győzelmet arattak, úgy, hogy nemcsak őket hagyták meg egyéni szabadságukban, hanem a már leigázott szolgálkat is szabadjára eresztették. Győzött tehát a jobbik ész azzal a megokolással, hogy e tilalomnak semmi értelme sincs, mert hiszen azt akárki tetszése szerint kijátszhatja, a mennyiben szomszédai vagy ismerősei útján a tilalom ellenére is mindent a szövetkezettől szerezhet be. Sőt kitűnt az is, hogy a letiltott szolgálkat hallgattak ugyan, de azért megmaradtak fogyasztási szövetkezetük mellett. Most már mindenki érti Drezdában, hogy nem okos olyasmit eltiltani, a minek a megtartását hatékonyan ellenőrizni nem lehet.

Hitelező: Hiszen azt tetszett mondani, nagyságos ur, hogy a pénz két napra kell.
Adós: Nem is volt meg tovább két napnál.

• MI UJSÁG? •

József-napja. A rengeteg sok számu Józsefek országszerte vasárnap este ünnepelték névünnepeiket. De nemcsak az élők, hanem az elhalt Józsefek is ünnepeltettek. *József* főherceg nevénapját az idén is megünnepelték Alcsuthon. Az udvari templomban hálaadó istentisztelet volt, amelyen megjelent az uradalmi tisztikar, az udvari személyzet, a tüzoltó-testület és az iskolák ifjusága. Az uradalmi tisztikar jókívánatait Libits jószágkormányzó, udvari tanácsos tolmácsolta, mit az ünnepelt meleg hangu táviratban köszönt meg.

Uj magyar püspök. A pápa *Fetser* Antal nagyváradi segédpüspöknek a paleopolisi püspöki címét adományozta. Paleopolis régi, görög eredetű város Kis-Ázsiában. Az uj püspököt e hó 25-én szenteli föl Nagyváradon *Belopototzky* Kálmán tábori püspök, *Radu* Demeter nagyváradi görög-katholikus püspök és *Szmracsányi* Lajos felszentelt püspök segédletével. Nagyváradon 1887 óta, amióta *Bubics* Zsigmondot felszentelték, nem volt püspökszentelés.

Bocskay emlékezete. Baltik Frigyes dr., Gyurácz Ferenc, Zelenka Pál és Bachát Dániel evangélikus püspökök a magyarroni ágostai evangélikus egyház összes gyülekezetéhez lelkes felhívást intéztek *Bocskay* Istvánnak és a *bécsi békekötés emlékezetének* megünnepelése tárgyában. A felhívás a többi közt így szól:

Mult évi egyetemes közgyűlésünk elrendelte, hogy a hazai protestantizmus nagyjelentőségű eseményének háromszázados évfordulója úgy iskoláinkban, mint egyházainkban megfelelő módon megünnepeltessék. Együttal az ünnepély napjaul folyó 1906. évi husvét után ötödik vasárnapot: május 20-ik napját tüzte ki. Felhívjuk Nagytiszteletűségeket, sziveskedjenek a kellő intézkedéseket megtenni, hogy gyülekezeteik méltóképpen szenteljenek a fentjelzett célból Isten dicsőítésével ünnepet, melyen az egyházközség körében levő tanintézetek összes növendékei is részt vesznek. Méltóztassék a tartandó ünnepre már husvét napján hirdetés útján felhívni a közönség figyelmét. Sziveskedjenek egyuttal az egyháztanácsossal egyetértőleg azt is kihirdetni, hogy az egyházunkban létesítendő egyetemes gyámintézeti célu Bocskay-emlékalapítványra templomi offertorium gyűjtése rendeztetik. Méltóztassék továbbá az ünnep napján az istentisztelet végeztével közgyűlést tartani és ezen a megemlékezést a hitszabadság első törvényes alapját biztosító bécsi békéről és nagynevü kivívójáról, Bocskay

Élelmi szerek értékesítését eszközözik az előirt 0% mellett. Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értekesítésre elfogad:
Husnemüket, füstölt
hust, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb.

István erdélyi fejedeletről jegyzőkönyvileg megörökíteni. Felkérjük végül a közép- és felsőbb iskolák igazgatóit: sziveskedjenek az iskolákban is ünnepélyrendezéssel, emlékbeszéddel emelni ki a fontos eseménynek: Boeckay küzdelmének jelentőségét.

Egy anarchista vezér halála. Most János, az ismert anarchista, akinek neve hosszú időközön át foglalkoztatta az európai és amerikai közvéleményt, mint Newyorkból jelentik. Cincinnatiiban meghalt. Most János halálával az anarchisták egyik legérdekesebb s legjellemzőbb alakja tűnt el. Fanatikus gyűlölettel hirdette a harcot a társadalmi rend ellen s az utolsó évtizedek majd minden egyes terrorisztikus cselekedete az ő nevéhez fűződik. Legutóbb Mac Kinley elnök meggyilkolása után letartóztatták, mert a gyilkos Most tanítványa volt. Most a mérsékelt elvek teréről fokozatosan lépett át a szélső terrorizmusra. Amikor Németországból kiutasították, a teljes radikálizmust kezdte hirdetni az anarchizmusban. 1846-ban született s kezdetben a nyomdászatra adta magát. 17 éves korában bejárta a fél világot s már ekkor hirdetni kezdte a szocializmus eszméit. Később szerkesztője lett a berlini „Die Freie Presse“-nek s mint ilyen, kezdte meg irodalmi működését. Amit az emberiség szentnek s magasztosnak tartott; az erkölcsöt, a vallást, a hazaszeretetet, guny tárgyává tette. Berlinben olyan életet folytatott, mely sokszor keltett megbotránkozást. Berlinből Londonba kerül s átesap az anarchizmus terére. Itt izgatásért börtönbe kerül s amikor kiszabadul, Amerikába vitorlázik s itt is megismerkedik a — börtön levegőjével. Legutóbb 1904-ben, amikor Rooseveltnél elnök St.-Louisba ment, Most Jánost, aki szintén ott tartózkodott, letartóztatták, de csakhamar szabadon bocsátották.

A királygyilkos tiszt. Belgrádból jön a hír, hogy Alexinárban egy tiszt, aki a királygyilkosságban részt vett, revolverrel rálőtt Popovics Milenko újságíróra, a belgrádi „Pravoda“ munkatársára, mert a királygyilkosokat elítélő cikkelyt írt. A golyó célt tévesztett és a merénylet helyén levő közönség neki ment a lövöldöző tisztnek, akit félholtra vert. A tisztet eszméletlen állapotban az alexinári katonai kórházba szállították.

Oszlopcsarnok a föld alatt. A budavári koronázó Mátyás-templom mellett levő ugynevezett régi pénzügyi palotát most lebontják. A lebontás alkalmával igen érdekes, középkori földalatti oszlopcsarnokra akadtak. A bástya felé fekvő kisebb pénzügyi épület szabad udvarában egy nagy kővel befödött, falazott lejáratra akadtak a munkások, honnan a boltozott alsó helyiségek egész serege tárult elő. Egymás alatt négy emeletnyi sorozatban vannak a helyiségek. Az első pincéből mindenütt szabályos lejárát vezet le az alatta fekvő másik pincébe s így négy emeleten lemenve érkeztek a munkások a legutolsó szabadon álló, oszlopokon nyugvó nagy csarnokba.

Elveszett Lipót-rendjel. Nemrég nyugalomba vonult Egri Kálmán kuriai bíró, akit a király ez alkalomból a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntetett ki. A kabinetiroda a rendjelt és a vele járó okmányokat a múlt hét elején küldte le az igazságügyminiszterhez, aki nyomban a Kuria elnökségéhez továbbította. Az elnökség viszont szombaton megbizta a Kuriának egyik kísérető szolgáját, hogy a rendjelt vigye el Egri Kálmánhoz. A szolga ahelyett, hogy a megbízásnak eleget tett volna, harmadmagával egy korcsmába tért be s vasárnap hajnalban kótyagos fővel indult hazafelé. Hogy az uton mi történt vele, arra ő maga sem emlékszik. Tény az, hogy mire hazaért,

se kabátja, se kalapja, se a Lipót-rend, se az okmány nem volt meg. Valamennyinek nyoma veszett. Egri Kálmánnak tehát most van is Lipót-rendje, meg nines is. Mindenesetre jellemző, hogy a Kuria elnöksége egy negyven évig kifogástalanul szolgált bírónak királyi kitüntetését egy kísérető szolgálval küldi a kitüntetett lakására. A rendőrség különben a rejtelmes ügyben megindította a vizsgálatot.

Borhamisítás Pécs vidékén. A pécsi járás borellenőrző bizottsága a napokban tartott ülést itj. Bráay Kálmán elnöklete alatt. Az ülésen előterjesztett adatokból megállapították, hogy dacára annak, hogy már elég bőséges a bortermelés, a borhamisítással mégis nagyon sokan foglalkoznak. Megállapították, hogy a pécsi járásban 1905. évben öt esetben fedeztek fel hamis bort, melynek előállítói szigorú büntetésben részesültek. A borhamisítók nagy része korcsmáros volt. Az ülésen megbeszéltek a szükséges intézkedéseket, amelyekkel a bortermelők és a korcsmárosok szigorubbán lesznek ellenőrizhetők.

Székely bakák dala. Morvaországban énekelik most a székely bakák ezt a dalt, melyet egy levél nyomán közölnek a lapok most:

Nem jó föld ez, pajtás,
Nem jó itten lakni,
Szegény hazánk felé
Kéne már ballagni.

Nem is arról virrad,
A merről hajnallik,
Szegény hazánk felől
Szomorú hír hallik.

Stösszel vád alá helyezése. Pétervárról jelentik, hogy Port-Arthur átadásának megvizsgálására kiküldött bizottság befejezte működését s megállapította, hogy az erősség átadását nem kényszerítették külső körülmények, hogy Stösszel tábornok jelentései nem feleltek meg a valóságnak, mert a kapituláció idejében több ember volt az erődökben, mint Stösszel jelentette. Elelmiszert is nagyobb mennyiségben volt a várban s még legalább egy hónapig elegendő lett volna. E jelentések alapján Stösszel tábornokot vád alá helyezik s ellene bírói eljárást indítanak meg.

Schmidt hadnagyot kivégezték. Pétervárról jön a hír hogy Schmidt hadnagyot és a három matrózt március 19-én éjjel 4 órakor végezték ki. A halálos ítélet végrehajtására egy ágyunaszád 60 matrózát rendelték ki. Schmidt hadnagy bátran ment a vesztőhelyre s utközben kérte a védőjét, állapítsa meg, hogy ő sohasem lövetett, tehát emberélet nem terheli lelkét. Schmidt hadnagy a kivégzés előtt leveleket írt hűgának és fainak. A kivégzés a Beresan-szigeten történt. Eppen hajnalodott. Schmidt gyors léptekkel ment a kijelölt helyre. Nem engedte, hogy szemét bekössék és kezét hátrakössék. A vesztőhelyen meghatóan bucsuzott halálaitélt három társától, majd hangosan kiáltotta a katonaságnak:

— Isten veletek Lőjjetek!

A harmadik sortüz után rogyott össze Schmidt. A holttesteket mindjárt koporsóba tették s ott a vesztőhelyen földelték el.

Félrevezetett munkások. A nyáron a kassai vízvezetési és csatornázási földmunkálatoknál dolgozó csongrádvármegyei és szegedi kubikosok között egy lelketlen ügynök járt-kelt és sok munkást arra csábított fényes ígéretekkel, hogy szegődjenek el Transzválba és Japánba. Az ügynök azzal csábította a hiszékeny magyar embereket, hogy a két tengerentúli országban a háború által okozott károkat fogják helyreállítani és európai munkás ott tíz korona napi

bért kap. Sok munkás ki is vándorolt, de munkahiján kénytelen volt a legnagyobb nyomorban visszatérni. Az ügynököt, aki az előlegekből szép sápot szedett össze, most országszerte körözik.

300 magyar nő életveszedelemben. Clevelandból jelentik a következőket: A bridgeposti „Star Shirt Factory”, vagy mint az ottani magyarok nevezik, a „Vasaló-gyár” földig leégett s a benne dolgozó ezer nő, köztük háromszáz magyar, kevésen mult, hogy ott nem vesztette életét. A kizárólag nőkből álló munkások egyenlő arányban voltak elosztva az óriási épület öt emeletén. A tűz a széntartályban keletkezett s rövid idő alatt mindenfelől óriási lángnyelvek csapdóztak elő s a nők rémülve, sikoltozva rohantak az ajtók, ablakok felé. Legkétségbeejtőbb volt a 4-ik és 5-ik emeleten levők helyzete, kiknek ideje alig jutott a menekülésre. Különös esoda, hogy óriási katasztrófa nem történt s öt perc alatt mindenki elhagyta az épületet, mely már ekkor recsegett-ropogott s hatalmas lángnyelvek törtek az ég felé. Az összes városi tűzoltóság kivonult a színhelyre, de tehetetlenek bizonyult a rettenetes elem megfékezésére. Kevés idő múlva a pincében elhelyezett gőzkazán óriási robajjal felrobbant s a repülő kövek és tüzes gerendák sok tüzoltót megsebesítettek. Az égő gyárhoz közelíteni sem lehetett a hőséttől. A repülő zsarátnokok veszélyeztették az egész városnegyedet. Egy nő a munkások közül az ijedtségtől szörnyet halt. Egy másik az ablakból kiugorva megsérült. Soknak ruháján kívül pénze is odaégett asztalfiókjában, miket természetesen senki sem fog megtéríteni.

GAZDASÁGI DOLGOK

A gyümölcsfák ápolása.

A gyümölcsfák termése évről-évre meglehetősen széles határok között ingadozik. Ha azt akarjuk, hogy a gyümölcsfák termése állandóan kielégítő legyen, azokat megfelelő ápolásban kell részesíteni. Első sorban pedig gondoskodni kell arról, hogy azoknak megfelelő táplálék álljon rendelkezésükre.

A gyümölcsfákat kevés helyen részesítik megfelelő trágyázásban. Az istállótrágyát nem igen adogatják a gyümölcsfa alá. De a komposzt, emberi ürülék, trágyalé, vér stb. szintén csak ritkán alkalmaztatnak. A mesterséges trágyaféléknek minél szélesebb körben való alkalmazása szintén kívánatos volna. Ezen trágyafélékkel módunkban volna az egyes tápanyagokat olyan mennyiségben alkalmazni, amily mennyiségben azokra szükség van. A műtrágyák segítségével a fa gyorsabb növekedését, a gyümölcstermés jelentékeny fokozását lehet elérni.

A mesterséges trágyafélék közül a káli az erőteljes növést és dus hozamot mozditja elő, miért is a káli-trágyázás különösen a termésben levő fáknál igen fontos. A foszfortrágya szintén fontos, mert a gyümölcsképzésre hatással van és kálival együttesen alkalmazva a gyümölcsök tökéletes fejlődését mozditja elő. A nitrogén a levél- és faképződést mozditja elő, a gyümölcsök fejlődését elősegíti és a hozamot is növeli.

A gazda tehát a körülményeknek megfelelő trágyafélét választhatja ki és alkalmazhatja azt, amelyik céljának leginkább megfelel. Ha ugy a faképzés, mint a termés előmozdítására akarunk hatni, akkor együttesen fogjuk alkalmazni a műtrágyaféléket, különben pedig csak a célnak megfelelőt. A műtrágyaféléket a gazda mindig maga szerezzze be külön-külön, ne pedig kész keverékben vegye meg.

Növényeinknek ellenálló képességét a növénybetegségekkel szemben növeljük.

Növényeik igen sokféle betegségnek vannak alávetve. Ezen növénybetegségek különböző eredetűek. A különböző eredetű betegségekkel szemben kulturnövényeink nem mutatnak egyenlő mérvű fogékonyságot. Egyik növény kisebb, másik növény nagyobb mértékben tud ellenállást kifejteni a növénybetegségekkel szemben. Miután a gazdára nézve előnyös, hogy valamely növény minél több növényi betegséggel szemben minél nagyobb ellenállást tudjon kifejteni, azért kívánatos volna, hogy növényeinket ezen betegségek ellen teljesen megóvjuk. Sajnos azonban, ez módunkban nincs. Azonban a növények ellentálló képességét fokozhatjuk. A növények ellentálló képességének a fokozására azonban, mint tőlünk távol álló tényező, első sorban az időjárás gyakorol nagy befolyást.

Ezenkívül azonban a talajnak helyes és okszerű művelése, a megfelelő módon végrehajtott istálló- és műtrágyázás azok a tényezők, melyek a talaj fizikai és vegyi tulajdonságaira kedvező hatást gyakorolnak.

Már pedig a kedvező vegyi és fizikai tulajdonságai a talajnak nagy fontosságúak a növények egészséges

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen téglyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemezek.
Magasított aczél-ekfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmes ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

fejlődését illetőleg. Fokozhatjuk a növények ellenálló képességét a megfelelő vetőmag használatával, a minden tekintetben való gondos ápolás által. Továbbá mindig iparkodjunk a növényfajta megválasztását is helyesen eszközölni, még pedig azért, mert a különböző fajták ellenálló képessége más és más. A növények ellenálló képességét a különböző növénybetegségekkel szemben pedig különösen figyelembe kell venni és fokozni akkor, ha vetőmagtermelésről van szó.

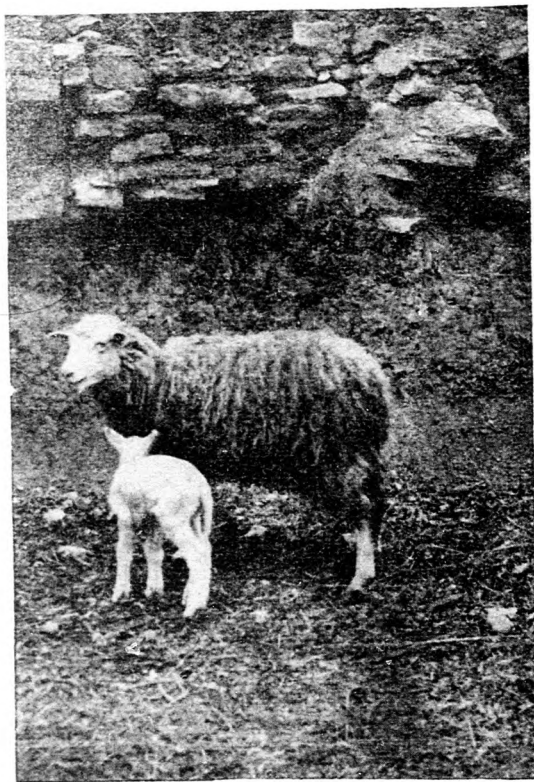
A friz-racka keresztezés.

— Képekkel. —

Bernolák Károly igen érdekes leírást közölt a „Köztelek“ gazdasági szaklap hasábjain a felsőmagyarországi juhtenyésztésről, melyet részben rövidítve, hasznos olvasmányképpen adjuk olvasóinknak. Író 1903. év őszén határozta el, hogy a sokat díesért friz-juhfélével keresztezési kísérletet teszen. Eljárását és eredményeit a következőkben adja elő:

Szepes-Haraszton levő gazdaságom juhnyája részére 4 darab kost vásárolva a kassai m. kir. gazdasági tanintézet friz-tenyészetéből, melyekkel nyájam mai alapját megvetve, az eddigi két év alatt elért eredményről a következőkben számolok be.

Hegyes vidéken fekvő gazdaságaink egy igen hasznos, de emellett igen mostoha sorsban levő állata a racka tejelő juh. Tejelő juhászat nélkül gazdaságaink alig volnának képesek létezésüket fenntartani: igen sok, magas fekvésű szántóföld trágyá-

1 éves félvér anya 3 napos báránnyal.

zása akár az utak meredek volta, akár a nagy távolság miatt csakis juhnyájjal lehetséges, mely míg a nagyobbára erdei legelőket kihasználva, így a termőerő

fenntartása által tesz kiváló szolgálatot, tejével, illetve az ebből készült sajttal, bárányával s kisebb értékű gyapjával oly jövedelmet hoz, mely miatt

1 éves félvér anya 8 napos báránnyal.

nem elhanyagolást, hanem dédelgetést érdemelne.

A felvidéken a juhnyáj csaknem mindenütt szerződéses bacso kezére van bízva. A bacso pénzértékben körülbelül 400 koronát tevő illetményekért május 1-től október 16-ig terjedő fejési idő alatt minden neki átadott juh után 9—10 kg. sajtot köteles beadni s ezen idő alatt a nyájjal a kijelölt területet trágyáztatja. Mozgó kerítés, mely könnyen szétszedhető s ismét összerakható, az ugynevezett kosár, naponta át lesz téve s halad a szántón előre. Mivel 50—60 négyszögölnyi területet foglal be minden 120—150 darabból álló nyájnál, 300 juh havonként átlag két-két holdnyi területet trágyáz meg.

A juhászok s a komondor helye itt van a juhoknál s csak nagy eső ellen védi őket egy könnyű, hordozható félfedél. A bacso részére fakunyhó van felállítva. Gerendaváz köröskörül deszkafalakkal, középen félig kettéválasztva, a nyájra néző oldalán ajtóval a szellős szállás; padlása, kéménye nincs, tetőzete zsindely, vagy silányabb deszka, mely nagyobb részlemben leszedhető. (Folyt. köv.)

Szeszfőzés gyümölcsökből, borból és a borkészítés melléktermékeiből.

A statisztika adatai bizonyítják, hogy évente több millió korona vándorol ki a külföldre az onnan behozott likőrök és borpárlatért, jelölül annak, hogy hazai likőrgyáraink és cognacfőzdéink a szükségletet fedezni oly mennyiségben és minőségben, a mint azt a fogyasztás igényli, nem képesek.

A likőrök legnagyobb része mesterséges uton készül; azoknak ízét és zamatját gyári uton előállított esszenciák és növényi kivonatok segítségével adják

1 éves félvér anya 14 napos báránnyal.

meg. Ugy az esszenciák, valamint a növényi kivonatok között több olyan van, amely az emberre szervezetne kártékonyan hat. A külföldről behozott cognac legnagyobb része pedig szeszezett és nem éri meg azt az árt, amit érte kiadunk.

Nemzetgazdasági szempontból kívánatos, hogy szükségleteinket — amennyire csak tudjuk — magunk állítsuk elő. Arra kell tehát e téren is törekednünk, hogy a külföldre kivándorló milliókat megmentsük és a nemzet vagyonsodását ez uton is elősegítsük. Ezt pedig elérhetjük, ha a gyümölcspálinka és a cognacfőzést, valamint a borkészítés melléktermékeinek, a szőlőtörkölynek és a borseprűnek szeszszé való feldolgozását a lehető legintenzívebbé fejlesztjük.

Kertjeinkben, erdeinkben igen sokféle édes gyümölcs terem, amelyek szeszfőzésre — zamatosságuk és izletességüknek fogva — kiválóan alkalmasak. Szőlőink ma már bőven teremnek, van elég szőlőtörköly és borseprű, melyeket szintén fel lehet használni pálinkafőzésre. Ezen melléktermékek értékesítésével szőlőink jobb értékesítését és így szőlőtermelésünk jövedelmezőségét fokozzuk.

A kultivált gyümölcsöknek szeszszé való feldolgozásával nagy mérvben hozzájárulnánk gyümölcstermelésünk fellendítéséhez; a vadon termő gyümölcsök összegyűjtésével pedig mellékkeresethez juttatjuk a szegényebb néposztályt, különösen pedig azokat, akik erőfeszítő munkára képtelenek.

A gyümölcsszeszek készítésénél azonban arra kell törekedni, hogy kifogástalan minőségű árut hozzunk forgalomba. Megecetesedett, penészes cefréből készült, a kis üstben megkocmásodott, kellemetlen szagú és ízű pálinka nemhogy a külföldön nem fog fogyasz-

tókra találni, hanem még az ország határain belül sem fog kelendőségnek örvendeni! Hogy jó gyümölcspálinka készíthessék, ahhoz szükséges, hogy betartassanak azok a szabályok, amelyeket e tekintetben a gyakorlat előír.

Hogy a gyümölcspálinka-főzés nálunk még mai napig is a legtöbb helyen primitív módon végeztetik, annak egyik oka az, hogy ez ideig nem állott az ezzel foglalkozóknak rendelkezésére oly magyar nyelvű szakmunka, amelyből a pálinkafőzésnél követendő helyes eljárásokat a termelők elsajátíthatták volna. Most azonban megjelent egy ily szakmunka *Zulka Zsigmond* gazdasági akadémiai tanár, a m. kir. szeszkerületi állomás vezetőjének tollából, amely könyv behatóan ismerteti a szeszfőzésre alkalmas gyümölcsöket és ezeknek szeszfőzési értékét, a cefrét, lepárlást, a lepárló készülékeket stb. Tárgyalja a különféle gyümölcsszeszek előállítási módjait, a cognac főzését, a szőlőtörköly és a borseprű feldolgozását és ezekkel kapcsolatban a borkő előállítását.

Ezen szakmunka, amelynek címe: *Szeszfőzés gyümölcsökből, borból és a borkészítés melléktermékeiből*, 64 oldalra terjed és az elmondottakat a szöveg közé nyomott 17 ábra teszi érthetőbbé. A könyv megrendelhető *Vitéz A. gazdasági szakkönyvkereskedőnél Kassán*. Ára: 1 K. 20 fill.

Baromfikiállítás Bukarestben. A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) a Bukarestben f. évi június hó 1-én kezdődő és négy óra terjedő általános kiállításon, egy állandó csoportos

Báránját nem vállaló anya szoptatása.

baromfikiállítással fog résztvenni. A cél, hogy a román közönséggel a magyar baromfitenyésztést megismertessék és a magyar tenyészbarmfinak Romániában új piacot

teremtsenek. Az egyesület sárga és fehér orpingtonok, plimut és langshan tyukok, emdeni ludak, pekingi kacskák és bronzpulykák bemutatását tervezi egy him és négy tojóból álló törzsekben. Anyagi kiadás a kiállítókat nem terheli, mert ez állatok elküldésével való rizikótól eltekintve az összes kiadásokat az egyesület fedezi. Az egyes törzsek addig maradnak a kiállításon, míg el nem adatnak, vagy míg azok pótlása szükségessé nem válik. Részletes felvilágosítás az egyesület titkári hivatalánál szerezhető.

Uj marharakodó állomások. A magyar kir. államvasutak igazgatása alatt álló debreczenfűzesabonyi helyi érdekű vasut vonalán Hajdumegye területén fekvő Cserepes állomást, továbbá a kaposvár-barcsi helyérdekű vasut vonalán Somogy megye területén fekvő Kalmánca állomást mint marharakodó állomás engedélyezték.

Előfizetési felhívás.

☛ 1906. április hó elsejével uj előfizetést nyitottunk a „FUGGETLEN UJSÁG“-ra ☛

A kinek előfizetése március hó 31-én lejár, azt kérjük, sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat elküldöttük külön levélben.

Előfizetési ár:

**Egész évre 8 korona, félévre 4 korona,
negyedévre 2 korona.**

A „Független Ujság“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor

Szepes-Haraszti. Legelő-félvérek (friz-racka +).

Szállítmányi hiányokat és fölöslegeket kiegyenlítő hivatal létesítése. Nemrégiben emlékeztünk meg arról hogy a német vasutak mintájára az osztrák vasutak Bécsben egy központilag kezelt kiegyenlítő hivatalt létesítettek, melynek hivatása a vasuti áruszállításoknál előforduló hiányok könnyebb megállapítása. Példával bemutattunk egy esetet, amidőn 1 kocsirakomány deszka a rendeltető állomásra meg nem érkezett és ez csak 2—3 hó múlva került meg. Abbeli nézetünknek adtunk akkorában kifejezést, ha nálunk is létesítenék ily hivatal, a hiányok könnyebben volnának föl deríthetők. Megnyugvással és örömmel vesszünk tudomást arról, hogy az összes hazai, továbbá a boszniai és hercegovinai vasutak területén fölmerülő szállítmányi hiányok és fölöslegek rendezésére „Magyar kiegyenlítő hivatal“ czímmel egy központi hely fog létesíttetni, mely a folyó év április hó elsejével kezdi meg működését. Reméljük, hogy ezen hivatal a fölmerülő hiányok és felesleges tárgyak gyors kiegyenlítését fogja eszközölni és az e részben fölmerülő panaszoknak mielőbbi megszűnését fogja maga után vonni

adott programmunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kisemberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „Független Ujság“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujítsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy uj előfizetést szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiui tisztelettel a

„FUGGETLEN UJSÁG“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Mulattató.

Imádkozás.

Bágyadt szemével alkonyként,
Azért néz vissza tán a nap,
Mert nem tud a tájjal betelni
Hová sugári hulltanak . . .
Hová reggeltől estig én is
Naponta százszor gondolok:
Fáradt lelkem — már félig alva —
Utólszor is ott andalog.

Körüljáróm kis udvarunkat;
Minden fűszál mosolyog felém,
Csak vén eperfánk bus, — gyümölcsét
A nyáron meg sem izlelém;
Acult lombjáról könnyeképpen,
Egy-két levélke rám pereg . . .
— Oh hogy minden picinyke lombját
Az Isten százszor áldja meg!

S ott bent, a kis csendes szobában
Templomi, szent érzés hat át.
Lakóit csókkal sorra járom:
„Jó éjszakát, jó éjszakát!“
S hogy lelkemet ott éri álom
És imádkozni elfeled:
Imádság számba nézi Isten
S megért, meghallgat engemet.

Szabolcska Mihály.

Mikor a gyermeket verni kell!

A minapában X. községben akadt néhány órányi dolgom. Amint az utcán haladok, egy asszony nyomorék gyermeket tart ölében.

Meglepően szomorú volt az orcája szegény asszonynak. Kiolvastam szemeiből, hogy ezért a szerencsétlen elnyomorodott gyermekért törődik, busul. Talán bizony busulni is fog koporsó zártáig.

Ez a már mintegy nyole éves fiúcska bizony — hülye, még pedig milyen hülye. Még gondolatai sem kezdettek ébredezni. Csak nézett-nézett bambán maga elé. Olykor nagy, beesett szemeit édes anyjára vetette, mintha mondani kívánta volna:

— Csak téged ismerlek, anyám. Senkit mást a világon. Csak te szeretsz és senki más e földön.

Megszólítottam a szegény asszonyt. Nem tudtam elmenni mellette hidegen, láthatatlan benső részvétellel.

— Mondja csak asszonyom, így született ez a gyermek?

— Nem így jó uram. Az apja nagyon indulatos, mérges ember. Ő meg szegényke nagyon csintalan volt már kicsike kis korában. Egyszer oly indulatba jött az ember, hogy nagyon elverte. A fejét ütötte, a fülét cibálta instállom alá.

Az asszony alig bírta az utolsó szavakat kiejteni. Sirásba fulladt. Mikor aztán szemeit megtörölgette, így folytatta:

— Kiragadtam én az eszét vesztett ember kezéből a gyermeket, de már késő volt. A fiú szava elállott. Aztán nagyot hollott. Pár nap múltán megsiketült. Egyszer csak bambaságba esett. Azóta nyomorék. Napról-napra senyved. Bizony, hogy nem lesz belőle ember sohasem.

Vigasztaltam a mély bánatba merült asszonyt, ahogyan tudtam. Tanácsokat is adtam neki. De visszamenőben nagyon mélyen elgondolkodtam erről a szomorú esetről.

* * *

Ez a sajnálatos eset ugyanis nem az első eset ám. Nem első, nem is utolsó eset. Hány családban találunk nyomorék gyermeket. Jó lenne összeírni őket. Elrettentő példának, rettenetes okulásul.

Sok gyermek nyomorékon jön a világra. Bűnhődik szegényke talán apjáért vagy még szépapjáért is. Mert nemcsak az anyagi javakat tékozolhatja el az apa, a nagy-, még talán a szépapa is. Nemcsak a vagyont, az örökséget ám. A lelki javakat is eldobhatja magától. És ezt harmad-negyediziglen érzi, sanyli

— a családja. Az átörökléssel ma már egészen tisztában van a neveléstudomány.

Sok gyermekkel szerencsétlenség történik. Leejtik. Kibukik a bölesöböl, elesik. Pálinkával, mákonynyal teszik tönkre. (Erről külön fogok szólni.) Kinek a gerince görbül el, ki süket lesz vagy agyveleje rázkódik meg.

De tagadhatjuk-e, hogy nagyon sok gyermek akkor lesz szerencsétlenné, mikor a gyermekeket fenytik. Vagy nevezzük a maga nevéen: mikor a gyermeket verni kell.

Annyi bizonyos, hogy a családi, meg bizony az iskolai nevelés sem megyen ám fenytés nélkül. Az irás is mondja, hogy ne sajnáld a — vesszöt. A vesszöt, ismételem. Mert, hej a vesszö mentett meg sok-sok gyermeket a szomorú jövőtől, a végelpusztulástól. A vesszö tett másokat nagy, nagy emberekké. Mikor Hajnald híres és nagy tudományu érsek székfoglalóját tartotta, nagy ünnepség volt Kalocsán. Diszhintók robogtak a város utcáin, fényes küldöttségek járultak az érsek elé. Az érseki palota lépcsőin lassan, fáradtan halad egy az élet terheitől meggörnyedt férfiú. Végre eljut az érsek elé. A főpap arca boldogságtól ragyog. Keblére borul az agg férfiúnak...

— Emlékszik-e még, mikor virgácsot kaptam?

Az aggastyán mosolyogva bölintott. És tudjátok-e, ki volt ez az agg férfiú?

A lángeszű, világhírű tudós főpap... tanítója.

Fenyíteni kell tehát a gyermekeket, meg is kell ám verni, ha arra rászolgál, ha azt valóban megérdemli.

De nem kell tullóni a célon! Főleg a veréssel ne tegyék szerencsétlenné a gyermekeket.

A szülőknek mondjuk ezt, de a tanító urak is nagyon érteni fogják a mi világos beszédünket.

Soha se' kapjon el senkit a vad indulat, ha odáig fejlődik a dolog, hogy meg kell verni a gyermekeket. És különösen, ne üssük a gyermek fejét. Ne cibáljuk fülét, ne üssük hátba, ne üssük arcul, ne tépjük, rázzuk a haját.

A fenyték hatása abban van, hogy fájdalmat, szégyent okoz. A töle való félelem visszatartja a gyermeket a kihágástól, vagy elvonja a cselekedet megisméltésétől.

Voltaképpen ez a cél. Nem a bosszuállás, nem a kárörvendezés, hogy az a gyermek szenved. Ha ezt észreveszi a gyermek, bizony hogy ellenkező hatást érünk el. Makaacsá tesszük őt, sőt gonoszszá és bosszuállóvá. Mig ha a gyermek a fegyelmezés után észreveszi a szülő szemében csillogó könnyeseppet, érzi, hogy ezt az apa vagy tanítója kénytelenségből tette, mert rászolgált, mert kiérdemelte: az a gyermek önlékének gondolatába és érzelmébe merül. És ez javítja, tisztítja, átalakítja.

A gyermek karján veszélyes fekély támad. Orvoshoz kell menni. Az anya karjaiba veszi gyermekét. Elfojtja könnyeit és a fekélyes kezét odatartja az orvos kesének.

Kegyetlen ez az anya? Oh nem! Iszen neki talán jobban fáj, mint annak a gyermeknek. De hogy megmentse, egészségessé tegye, készséggel nyújtja azt a kart az orvos kése elé.

Igy kell felfogni a fenytéket is. Mikor a gyermeket verni kell.

Osztég a veréssel... csinján ám! Akár a jóféle sáfránynyal. ne verje minduntalan a szülő a gyermekét. Ne hallja ébredéskor, lefekvéskor, étkezéskor a gyermek:

— Megverlek, agyonütlek. A kezemben maradsz. Megállj csak, gyere haza.

Mily érzelmek közt ül az a gyermek az iskolában? Figyelhet, tanulhat-e? Szeretheti-e otthonát? Szívesen siet-e haza? Nem fog-e eltekerogni órákig, csakhogy a bajt késleltesse?

Oh a gyermek szíve könnyen elfásul. A gyermek egyszer csak olyan lesz, mint az állat. A fájdalmat elviseli, el is feledi. Félni fog, de sem szeretni, sem javulni nem fog.

Vagy könnyen bekövetkezik az a komikus, de nagyon szomorú eset, melyet adomaként beszélnek el, de melyet én tapasztaltam ám. Annnyira megszokja a verést, hogy — mint az egyszeri diák — kérni fogja a tanítót (vagy szülőt), hogy adja ki ma a holnapi porciót is.

Aztán még egyet. Ha a fenyték, a verés megtörtént, ne kívánja a szülő, hogy parancsát azonnal teljesítse. Vagy például, hogy rögtön tanuláshoz fogjon az a gyermek. Várni kell. Kis lelkének vihara hadd esenedesdjék le. Mi magunk sem teszünk készséggel valamit, ha baj ért, vagy az indulat szántogatja lelkünket.

Bodnár Gáspár.

Borfogyasztás a régi magyaroknál.

Az őshazában még kevésbé ismerték eleink a szőlőből készült bort s legfeljebb csak az előkelők juthattak ehhez néha, a feketetengermelléki görög kereskedők útján, akiknek szláv rabszolgákat és bőröket adtak. Általában valami kölesből készült sörfélét és erjesztett lótejet ittak. Ezt a sört még nagyon sokáig használták Arpádházi királyaink alatt is s ugylátszik házilag állították elő.

Később azonban nagy kiterjedést vett a szőlőmívelés, kivált a nagyszámban bevándorolt olasz vincellérek működése folytán s végre a szőlőbor egészen kiszorította az ősi köles-sört.

A régi királyi asztaloknál, valamint a kolostorokban is nagy szerep jutott a sörnek, de Mátyás asztalán már jóformán csak szőlőbort ittak. Az olasz Bonfini, aki sokáig tartózkodott Mátyás udvaránál, érdekes feljegyzéseket hagyott az utókorra.

Mátyás király Európaszerte híres fényes udvart tartott s lakomáin rendszeren nagyszámban vendég vett részt. De még az ugynevezett „kis ebédek“ is olyanok voltak, amelyeken 20—25 vendég vett részt csupán annál a táblánál, ahol a király étkezett. Magának a királynak udvari tisztjei és cselédjei csupán Buda várában több ezren voltak, akik az akkori szokás szerint szintén a király konyhájából kaptak ételmet, lévén ez a fizetésüknek egy része.

Bár a nagy király mértékletesen élt, ugy az étellel, mint az itallal s ezt nagyrabecsülte a környezetében levőknél, avagy meghívottaknál is, tisztjeitől, katonáitól s cselédségétől pedig egyenesen megkövetelte, mégis az akkori szokáshoz képest azon idők mértékletessége — már t. i. borfogyasztás tekintetében — manapság részegeskedésnek is megjárna. Mert abban a korban, mikor az emberek legfőbb foglalkozását a testedző fegyverforgatás, lovaglás, a szabadban való mozgás képezte, a gyomor is jobban működött s ma a legnagyobb evő is visszariadna egy olyan ebéd végigélvezésétől, amelyen két háromszáz fogást hordtak körül; pedig ez akkor nem is tartozott a ritkaságok közé. Hogy azután ezt a roppant étekhalmazt sűrűn öntögették borral is, egyáltalán nem lehet rajta csudálkozni. A napjainkban divó borospoharakkal ugyan nem bibelődött volna akkor senki, kupák olyan terjedelműek voltak, hogy megtöltve

dsz.

olá-
mát?
kig,

mek
mat
sem

yon
lyet
rest,
nitót
ot is.
ént,
itise.
az a
sen-
l va-
lel-
ir.

sző-
jut-
örög
t és
szült
még
alatt

lőmi-
vin-
egé-

orok-
asz-
olasz
ánál,

dvert
vett
olya-
részt
ezett.
lédjei
ik az
ijából
része.
tellel,
tében
tonái-
etelte,
érték-
en —
abban
ását a
a való
s ma
ebéd
fogást
zott a
étek-
nem
boros-
senki,
töltve

Tavaszi sétakocsizás.

némelyiket még az akkor erős edzett férfiak is két marokra fogták és úgy ittak. Ki-ki, amennyi jól esett.

Egy kupa tartalma félakónyi volt s minden vendég előtt állt egy ilyen. A billikom többnyire a messze-földön híres magyar ötvösművészet remeke volt s aranyból, ezüstből készült, amelynek ürtartalma egy pintet (körülbelül egy és féllitert) tett ki. Voltak természetesen kisebbek is a hö gyek részére.

Mikor a király ebéd közben — írja Bonfini — fel-emelte billikomát s vendégei felé köszönté, a vendégeknek kötelességük volt a köszöntést elfogadni s fenékgig üríteni a billikomot. Ugyanez a szokás divott Atilla lakomáinál is.

Nagy ebédeknél — melyek messze benyultak az éjszakába — csupán a királyi asztalnál elfogyasztott egy-egy vendég 20—25 pint bort, amire bizony ma kevés ember merne vállalkozni.

A tiszti táblánál, hol a király sasszeme nem feszélyezte annyira az étkezőket, még nagyobb volt a bor kelete; míg a cselédség részére kádakba eresztettek bort s ebből merített ki-ki tetszése szerint — ha más edény nem volt közelben: a kucsmájával.

Bonfini szerint a király udvarában a kis ebédek alkalmával elfogyott átlag százötven akó bor, míg a nagy ebédek napján, például 1476-ban augusztus 28-án, mikor a követsegek tiszteletére ebéd volt a várban, kétezer akónál többet ittak meg.

Képiünkhöz.

Tavaszi sétakocsizás. Uri mulatság a sétakocsizás és az urakuak jut a passzióra. Most is a tavasz kezdetén hosszú kocsisorok robognak a Városligeti uton és tavasz ünnepén ibolyaesokkal dobájják egymást a kedélyes kocsikázók.

A domák.

Miért lógatja

Röndér: Miért lógatja az orrát Icig?
Icig: Nü! hát ezt a nagy orrot könnyebb lógatni, mint füntarthani.

Böjtben.

— Azt mondja a Zesecák tisztulandó ur, hogy büjt van most.

— Ná! ákor mir büjtöltink egész tülen?

Cselédelfogadás.

— Márton!
— Tessék!
— Miuta házias ember kend?
— Éppen miuta a házamat elalták!

A magyar földmivelő és a halál.

A *körorvos*: Hol itt a nagybeteg? Mire való ez a tömérdek sütés-lőzés?

A *haldokló* (felül az ágyban): Az én toromra készülnek.

Másnap. A *körorvos*: No, jó asszony, hogy van az ura?

Az *özvegy* (riva fakad): Meghalt, szegény, pedig még evett a maga pogácsájából.

Kölcsönös bizalom.

Az *egyik*: Két napja ismer és már meg akar pumálni?

A *másik*: Hátha a harmadik napon már nem volna pénze?

Betűrejtvény.

a irály + S küd t t T.

Megfejtési határidő 1906. március hó 31.
A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
A „Független Ujság” 11. számában közölt talány megfejtése:

„Lesz még egyszer ünnep a világon.”

Helyesen fejtették meg: Kusztos Erzsé, Nagy Vilma, Renner Ida, Véro Juliska, Schwarz Matild, Joó Mariska, Beke Piroška, özv. Bodicsné Simon Julia, Péterfy Tamásné, Barabás Vincéné, Vakáreszku István, Láposi Ferenc, Vezér Imre, Nagy János, Freeska János, Bodó István, Csontos László.
A sorshuzásnál Barabás Vincéné neve jött ki elsőnek, kinek egy értékes regényt küldtünk.

LEVELES SZEKRÉNY

ELŐFIZETŐINKHEZ! Lapunk terjesztése érdekében felkérjük tisztelt előfizetőinket, hogy ismerőseik körében terjesszék a Független Ujságot. Azoknak, akik megrendelhetnék a lapot, szívesen küldünk mutatványszámokat, ha egy levelező lapon a címeiket beküldik kiadóhivatalunknak.

Vágó János. Hiszen éppen ez a baj a magyar iparpártolásnál. Sok a szó, de azt nem mondják meg, hogy hol kapható magyar ipar. A magyar kucsma beszerzésére ajánljuk Nagy Elek kalapgyár, csendőrségi szállító, Sepső-Szentgyörgy. Tessék odafordulni levélben. Ez ma-

gyar gyártmány. — **P. A. K.** Egy nőnek szavalni való ebben az elnyomott világban csakis Petőfi költeményei közül szabad választani. Azokat ha mi az ujságba tesszük, az ujságot elkobozza az ügyész, de mivel már könyvben megjelent, szavalhatja akárki. Szavalják el Petőfit „A kaszások fel a királyokat!” című költeményt. Ez hatásos és találó is. Üdvözlét. — **Berekméri István.** A küldemény későn jött, de nem is talált az alkalmi képünkhöz. — **Tnecsik Pál.** A lakcímváltozást tudomásul vettük. Előfizetése június végén jár le. A hiányzó két számat elküldöttük. Ezzel minden rendben van. Üdvözlét. — **Gaal Károly.** A kért „Független Ujság”-ot elküldtük. — **Szander Adolf és Rasta Gáspár.** A hiányzó lapszámokat elküldöttük és előfizetését javára könyveltük. — **Csaplár Sándor, Valkó János, Józsa Imre.** Az előfizetést megkaptuk, a hiányzó lapokat elküldtük.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1906. március 25.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 1.—1.12 K., vidéki borjúhús 120—140 K., sertéshús 120—1.28 K., szalonna füstölt 160—180 K., szalonna, olvasztani való 1.28—1.30 K., háj 1.52—1.60 K., sertézsír 1.42—1.44 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg-ja 1.40—1.60 K. hazai sonka 1.60—1.80 K.
Baromfi-félék: élő tyúk —.—.— K., rántani való csirke 2.80—3.60 K., sütni való csirke 3.00—4.— K., kacsa, hizott 9.—12.— K., lud, hizott 15.—22 K., pulyka, hizott 10.—16.— K., páronkint. Vágott hizott liba 1.80—2.— K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.60—3.— K. kg-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők). *Buza* 17.30—17.95 K. *Borz* 13.45 K-től 13.70 K-ig. *Árpa* 14.70 K-től 15.— K-ig, jontó minőségű 14.80 K-től 15.— K-ig. *Zab* 15.90—16.10 K. *Tejgerm* 13.50 K.

Tejavaj: (centrifugál) 2.40—2.70 K., főzővaj 1.80—2.10 K. kg-ként. Tehénturó kg-ja 24—28 fillér.

Tojás: baicskai 66—68.— K., erdélyi apróbb áru 64.——66 K ládánként. (1440 drb.) Apat —.— K., meszes: — K.

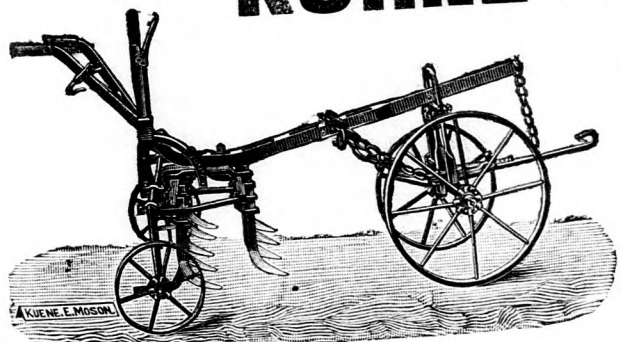
Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 4.——4.40 K rózsa 1. 5.60—5.80 K., 100 mm-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt —.—.— mm-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti szena 4.40—6.— fillér, mubar 5.60—6.60 fillér, zsupszalma 3.20—3.40 fillér, alomszalma 2.40—2.80 fillér.

A „FUGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlés képviselő,
a Gazdasági Egyesültek Országos Szövetségének titkára

KÜHNE E.

hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában

Mosonban

elismerett gondos kivitelben készülnek:
Egy- és többvasu aczélekek, rét- és szántóföld-boronák, hengerek.
Mélyítő és porhanyító eszközök a tavaszi szántás helyettesítésére **Uj amerikai rugósfogas Uj! Burgonyamivelő eszközök. Uj! Francia szőlőművelő eszközök.** A vetőmag előkészítésére: **Rosták, Konkolyozók, Centrifugok** stb.

FŐRAKTÁR: Budapest, VI., Váci-körút 57/a. | FŐKRAKTÁR: Temesvár, Gazda-udvar.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	460.000.— kor.
Alapítványok	1.433.240.— kor.
Tartalékok	601.263-93 kor.
Összesen	2.554.503-93 kor.
1901. évi fölösleg	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	59.782-26 kor.
1903. évi fölösleg	109.331-73 kor.
1904. évi fölösleg	72.438-23 kor.
1905. évi fölösleg	61.730-60 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módokat szerint.
Az illetékes eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetéselegb. l. egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.
Az 1902. évi fizetéselegb. közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosításokkal az igazgatóság irányában készséggel szolgál.

Gazdák figyelmébe!

50% olcsóbb
mint bármely más világító anyag a

PYROLEUM

világítása.

m. kir. szab.
12321. 900.
A. 905.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezettetett. Számos elismerőlevél nálam betekinthező. Próba-küldemények 2 korona utánvét mellett. Kivánatra prospektus ingyen és bérmentve.

DEGEN JAKAB

Budapest, IX., Közraktár-utca 28.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

1905. évi forgalom: 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukceziókra

melyek minden év folyamán két sorozatban tartat-
nak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdvevényben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. & TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkográfiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografaiilag legszébben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb

Strassfurti kainitot,

Műtrágyafélét,

azonkívül

Strassfurti kálitrágyasót

Rézgáliczot

(98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban

tartalommal, továbbá

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar

részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.